

GALATZÓ

Revista cultural de Puigpunyent i Galilea

CORRE
GALICIA

PUIGPUNYENT (Balears)

Sa revista

GALATZÓ

compleix
el número

50

Enhorabona

La coordinadora anti-camp de golf va ser rebuda en audiència pel President del Parlament Balear, Jeroni Albertí

pág. 12

S'Ajuntament subvenciona amb més de mig milió de pessetes als grups culturals. Al Club de Bàsquet i de Futbol s'els hi paga les despeses d'arbitratge

pág. 3

págs. 5, 6 i 7

REVISTA MENSUAL
NOVEMBRE 1990

ANY V
NÚM. 50

GALATZÓ

Publicació Mensual

Dipòsit legal: PM 431/86

La Vila, nº 25

07194 PUIGPUNYENT

Edita: GRUP S'ARBRE

Director:

Antoni Betti

CONSELL DE REDACCIÓ:

Joan Martorell

Pere Barceló

Conxa González

Biel Frau

Bartomeu Moragues

Xisca Ramon

**EQUIP DE
COL·LABORADORS:**

Magdalena Balaguer

Miquel Mora

Ernest Fuster

Antoni Garau

Biel Ferrà

Margalida Horrach

Biel Pérez

Antoni Serra

Onofre Martorell

Pep Toni Balaguer

Secció Esportiva:

Bartomeu Morey

ADMINISTRACIÓ:

Maria Matas

VENDA D'EXEMPLARS:

Supermercat Galatzó

Exemplar: 150 ptes.

Subscripcions: 125 ptes.

IMPRIMEIX

Informacions Llevant
(Manacor)

*Dels articles publicats en
aquesta revista, sols en són
responsables els seus autors.*

Editorial

Número 50

I amb aquest número ja en duim cinquanta. Cinquanta números que configuren els més de quatre anys que portam fent feina amb una sola il·lusió: fer poble.

I no és una tasca fàcil de portar a terme, perquè tot col·lectiu comporta uns problemes derivats de la pròpia ideologia i la personalitat de cada ú. I això és precisament Puigpunyent i Galilea, una col·lectivitat, al igual que la revista Galatzó.

Però no és menys cert que per damunt dels interessos de cada ú, hi han de prevalir els de la comunitat, el que comportarà, sempre, crítiques disconformes dels que no es sentin identificats amb tals interessos. Crítiques que per altra part, tan necessàries i positives, sempre, han de resultar.

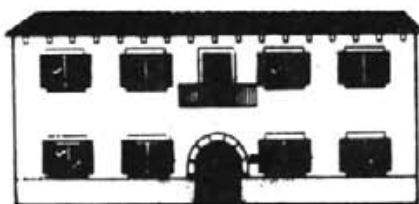
I és per això, que al llarg d'aquests cinquanta números, les inevitables crítiques s'han acumulat dins la nostra redacció, donant-lis el tracte que tota crítica ben intencionada es mereix.

Som conscients de què la nostra revista ha estat en pocs moments a l'altura que noltros desitjam. I també som conscients de què encara hi ha moltes coses a millorar dins la nostra publicació. Creim que hem anat avançant en qualitat de presentació, a vegades a costa de gran esforç en el pressupost, i aquesta millora de qualitat també s'ha de reflectir en el contingut. I els esforços personals per a tal empresa són molts, malgrat que prou vegades no surtin tal i com noltros desitjam.

Però lo trist de tot això, és que aquestes crítiques, constructives unes, no tant altres, però ben intencionades quasi totes, en el nostre cas es dilueixen en l'intent. Crítiques que es queden al carrer o bé deambulen uns dies dins botigues i cafès. Crítiques que tant ens ajudarien en la nostra tasca si s'atreuissin a entrar dins la nostra redacció.

Dins aquesta il·lusió de fer poble, la revista vol esser un observador imparcial i creatiu d'una història pròpia de la nostra col·lectivitat, amb una identitat també pròpia i reflectiva de la nostra comunitat.

És per això que des d'aquestes línies recordam per enèsima vegada, que la nostra redacció està oberta, sempre, a tothom, ja sigui en forma de «Cartes al Director» o bé amb qualsevol altre tipus de col·laboracions. I amb aquesta excusa de l'aniversari, vos animam a què ens faceu arribar la vostra opinió seriosa del que han suposat aquests cinquanta números de Galatzó per al nostre poble, ja que per la revista, al llarg d'aquests cinc anys, el nostre poble ho ha suposat tot.

Casa de la Vila

Del Ple Ordinari celebrat dia 12 de Novembre es poden destacar els següents temes, propostes del Grup Independent aprovades totes per unanimitat:

BARANA DE PROTECCIÓ AL PATI ESCOLAR

A petició de l'A.P.A. de l'Escola Pública s'aprova augmentar l'alçada de la reixa situada al pati escolar, sobre el marge del carrer de Na Beltrana, a fi d'incrementar la seguretat del recinte escolar.

SUBVENCIONS ALS GRUPS CULTURALS I ESPORTIUS

Continuant amb la política de subvencionar els grups culturals i esportius locals, amb la finalitat de donar suport econòmic per al desenvolupament de les seves activitats, s'han atorgat les següents subvencions:

A la Revista Galatzó i a l'Associació de la Tercera Edat, que no han demanat una quantitat concreta, 50.000 ptes. a cada una.

Al Grup Terra Alta de Galilea 110.000 ptes. que cobreixen una part del programa presentat.

El Grup s'Arbre i el Taller Clau es subvencionen amb les quantitats sol·licitades de 45.000 ptes. i 36.780 ptes., respectivament.

Els Clubs de Futbol i Bàsquet es subvencionen amb el cost dels arbitratges.

Als Grups de Teatre Xingonera i Gall de Foc, 100.000 ptes. per a cada un.

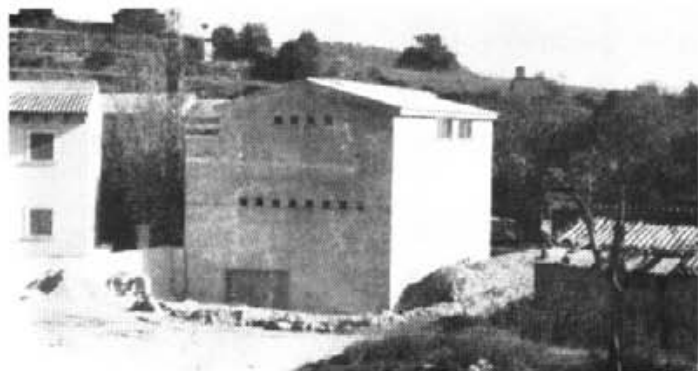
A l'Agrupació Flors des Salt, 80.000 ptes. destinades a pagar la infraestructura de la Trobada de Balls Folklorics. A més la meitat del desplaçament per a participar en la Festa de la Beata.

Com a contraprestacions, Galatzó editarà un número monogràfic dedicat als grups culturals i esportius, Terra Alta estarà oberta a tots els joves del terme, el Club de Futbol no cobrarà entrada a dos partits de la lliga, el Club de Bàsquet mantindrà la gratuïtat de l'entrada als partits, els grups Gall de Foc, Xingonera, Flors des Salt i Taller Clau oferiran una actuació gratuïta cada un i s'Arbre posarà a disposició de la Biblioteca Municipal els volums enquadernats de la Revista Galatzó.

CASA DE CULTURA

Quan l'avançat estat de les obres és l'anunci de què aviat es produirà la seva inauguració, la Casa de Cultura és notícia per diferents motius.

D'una banda s'aprova sol·licitar subvenció a diferents organismes per al mobiliari de la Casa de Cultura que té un pressupost de 3.585.440 ptes.

D'altra banda s'accepta i agraeix l'oferiment dels artistes Rafel Pomar, Diego Arango i Rosemarie Deckel que consisteix en decorar amb obres seves la sala d'actes de la Casa de Cultura, fent donació de les mateixes de manera gratuïta i totalment desinteressada.

Finalment s'accepta la proposta d'en Sebastià Terrassa de celebrar la inauguració de la Casa de Cultura amb una exposició de fotografies de gent del poble, amb un pressupost de 140.397 ptes.

LIQUIDACIÓ FESTES D'AGOST

A les Festes d'Agost d'enguany hi ha hagut 1.721.572 ptes. de despeses i 1.007.294 d'ingressos. El dèficit resultant, que assumeix l'Ajuntament, és de 714.288 ptes.

Tallers

J.B. JAUME

XAPA I PINTURA

C/. General Riera, 138 - Tel. 20 66 17 - PALMA

El Govern Balear ha retirat el Pla Director. Però l'amenaça continua

Els ports esportius: La plaga de la costa

El Govern Balear ha retirat recentment el Pla Director de Ports Esportius davant la forta oposició que s'havia alçada a la majoria dels municipis de la costa mallorquina. Aquesta moratòria provisional a la construcció de nous ports esportius mostra la creixent sensibilització de bona part de la població per la protecció del seu medi ambient.

LES REPERCUSIONS AMBIENTALS

La vorera de la mar és com totes les fronteres entre dos ecosistemes diferents —en aquest cas la terra i la mar—, una zona excepcionalment rica biològicament.

La creació i ampliació dels recintes portuaris produeix sempre l'embrutiment i contaminació de les aigües interiors a causa de l'abocament d'olis, combustibles, detergents, plàstics, fums, pintures... El port actua també com a focus d'irradiació d'aquests contaminants, afectant a les aigües circumdants.

L'impacte és especialment greu quan les instal·lacions se situen sobre alguers, hàbitat d'importància extraordinària per a gran quantitat d'espècies marines. Espigons i culleres modifiquen el règim de corrents, onatge i dipòsit d'arenas. Aquesta alteració afecta especialment a les platges, que en molts casos decreixen o desapareixen i després l'arena s'acumula allà on més nosa fa. El cas de s'Arenal és exemplar.

UNA GREU AMENAÇA

El boom del turisme i l'enriquiment monetari ràpid que tantes coses ha canviat de la nostra mentalitat col·lectiva, també ha fet que expulsem del nostre comportament l'atàvic respecte que per la mar sentíem.

En pocs anys molts de mallorquins no només han perdut la llengua i costum, sinó també molts de trons de comportament.

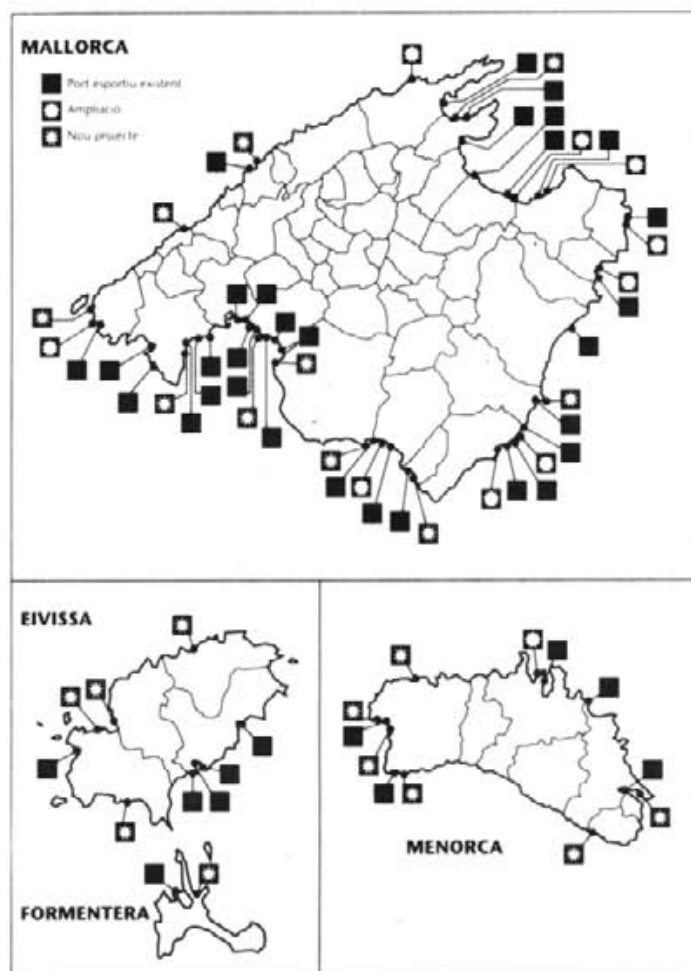
En aquest context han proliferat els ports esportius.

EL PLA DE PORTS DEL GOVERN: UNA AUTÈNTICA ABERRACIÓ

Fins ara s'han pogut construir ports per tot arreu i sense cap casta de planificació. El resultat han estat els 60 PORTS i els 17.000 AMARRAMENTS que tenim a les Balears.

Però el projecte de regulació introduït pel Govern Autònom no limita aquest desgavell. En comptes de tenir com a objectiu prioritari la protecció del litoral, el Pla Director fomenta la construcció de noves instal·lacions. La meitat de la costa està amenaçada.

Davant tanta oposició i polèmica el Govern ha retirat el Pla. Però s'acosten noves eleccions autonòmiques i és possible que, passat el tràmit de les urnes, un even-

tual govern presidit per en Canyelles torni a posar en marxa la idea.

Fa unes setmanes el Conseller de Turisme Jaume Cladera va dir que seria partidari de totes les iniciatives que significassin dur més residents o visitants a les Illes. És a dir, si volen camps de golf, camps de golf, si ports esportius, ports esportius, si apartaments en time sharing, doncs time-sharing tendran. Més clar, aigua.

Per tant, és important que els electors demanin als partits compromisos i posicions clares en aquesta i altres qüestions abans de votar-los. I per escrit, si no volem que ens enganin una altra vegada.

Article publicat a la Revista Lluçmajor per Antoni Llompart i en Ramon Tous

Revista Galatzó: 50 números

Nota de la Redacció. - Per commemorar d'una manera simbòlica aquests 50 números, hem trobat interessant tractar tres temes que segur ens ajudaran en qualque manera a entendre el que ha suposat, al manco per nosaltres, aquests 50 números de la Revista Galatzó.

Aquests tres temes són les editorials, les Cartes al Director, i les anècdotes o curiositats que mai se publiquen a Galatzó però que sens dubte fan Revista.

De les editorials podem dir que són sempre el pensament i l'ideari de la Revista. No és fàcil escriure una editorial perquè, al mateix temps que es desclou un problema o qualsevol assumpte, s'ha de sebre tractar amb bons modes i elegància. De totes maneres, sambem que les nostres editorials se llegeixen amb interès i gust.

LES EDITORIALS DELS 50 NÚMEROS, COM A PENSAMENT I DIRECTRIUS DE LA REVISTA

- Es terme se despert, Juny, 86, Num. 1
- Vents de renovació i d'il·lusió bufen a la vall. Juliol, 86, Num. 2
- Entre les Festes Patronals i el nou curs escolar. Agost-Setembre, 86, Num. 3
- Seccions noves i opinions van sortint a la llum. Octubre, 86, Num. 4
- Repercussions que afecten a tot el món. Novembre, 86, Num. 5
- Missatge de pau i d'alegria per l'any nou. Desembre, 86, Num. 6
- El positiu de la diversitat de mentalitats i criteris. Gener, 87, Num. 7
- Una normalització lingüística real i autèntica. Febrer, 87, Num. 8
- L'esport funciona. Març, 87, Num. 9
- Temps d'ametlons... i d'eleccions!. Abril-Maig, 87, Num. 10
- Tornam esser al Juny. Juny, 87, Num. 11
- Tots feim festa. Juliol, 87, Num. 12
- Un nou Consistori i amb cares noves. Agost, 87, Num. 13
- Naturalitat i germanor a les nostres Festes. Octubre, 87, Num. 14
- Patronat Municipal de Cultura. Novembre, 87, Num. 15
- Facem poble!. Desembre, 87, Num. 16
- La moda d'ara. Gener, 88, Num. 17
- Què t'han duit els Reis?. Febrer, 88, Num. 18
- Galatzó no té padrina. Març 88, Num. 19
- Falten instal·lacions i monitors de l'esport. Abril, 88, Num. 20
- Son Bru i la Vila. Maig, 88, Num. 21

Fins el Maig de 1988 va ser director en MIQUEL MORA SUREDA. Ho va substituir el mes següent en BIEL FRAU GOMILA.

-Fa dos anys... Juny, 88, Num. 22

- Puigpunyent, a l'any 2000. Juliol, 88, Num. 23
- Mes d'ametles, de calor... i de festa. Agost, 88, Num. 24
- La tardor que comença. Octubre, 88, Num. 25
- L'ensenyament en català. Novembre, 88, Num. 26
- Galilea en s'hivern. Desembre, 88, Num. 27
- Un any més. Gener, 89, Num. 27
- Les activitats del Patronat i el seu públic. Febrer, 89, Num. 28
- Les Festes de Pasqua. Març, 89, Num. 29
- Cabrera lliure. Aril, 89, Num. 30
- Desè aniversari dels Ajuntaments democràtics. Maig, 89, Num. 31
- I la Pau?. Juny, 89, Num. 32
- Un any després d'haver estat elegit director en Biel Frau ho tingué que deixar, per la qual cosa fou elegit novell director ANTONI BETTI MORAGUES.
- Tres anys d'existència. Juliol, 89, Num. 33
- Grups culturals i esportius: Vida i Història. Agost, 89, Num. 34
- Col·laboracions i novetats a les Festes Majors. Setembre, 89, Num. 35
- Curriculum per a la Pau. Octubre, 89, Num. 36
- Puigpunyent i Galilea, pobles-dormitori. Novembre, 89, Num. 37
- Acabant la dècada dels 80. Desembre, 89, Num. 38
- La necessitat d'unes Normes Subsidiàries. Gener, 90, Num. 40
- La Cultura Talaiòtica del nostre terme. Febrer, 90, Num. 41
- Premis Alzina i Ciment. Març, 90, Num. 42
- Eleccions municipals 1991. Abril, 90, Num. 43
- El futbol, tota una institució. Maig, 90, Num. 44
- Salvem s'alzina de Son Net. Juny, 90, Num. 45
- I ja van cinc anys!. Juliol, 90, Num. 46
- Fer poble. Agost, 90, Num. 47
- Normes Subsidiàries: un canvi que necessitàvem. Setembre, 90, Num. 48
- No al camp de golf de Son Pont. Octubre, 90, Num. 49
- Número 50. Novembre, 90, Num. 50

13 CARTES AL DIRECTOR PUBLICADES A LA NOSTRA REVISTA

Així també, els nostres lectors al llar d'aquests 50 números han pogut emetre el seu parer i el seu propi punt de vista amb molts de temes, en la seva majoria candents de Puigpunyent i Galilea, escrivint a la Revista.

Han estades un total de 13 Cartes al Director en aquests 50 números. Una secció, moltes de vegades acalorada i sempre llegida, i a vegades inclús replicada.

S'han tractat temes sobre la nostra normalització lingüística, el nostre esport, el cobrament d'un sou per part dels nostres regidors, el personal laboral, la nostra Re-

vista, el poble com a municipi de pau, la eliminació del nom de la patrona a les Festes Patronals, la problemàtica urbanística, les gloses de Sant Antoni publicades a la Revista, i el problema de les fixes falses.

Les Cartes al Director quan són enviades han d'anar signades, encara que quan són publicades hi poden anar amb pseudònim.

CURIOSITATS DE GALATZÓ

Tota experiència gaudeix sempre de l'existència d'anècdotes i curiositats. I la nostra revista n'està ben assabentada de tal afirmació, perquè a lo llarg d'aquests cinquanta números s'han anat succeïnt moltes situacions curioses, unes reflexades clarament al contingut o a la presentació de la revista, i altres que s'han produït al darrere, a la convivència d'aquest floret de persones que som Galatzó.

Les primeres anècdotes es remonten a l'inici de la nostra publicació. En contra de la típica imatge del periodista, corrent d'un lloc a l'altre i llapis a l'orella, o bé tancat dins unes oficines al davant de la màquina d'escriure, els interessats en formar Galatzó, tinguérem les primeres conversacions davall del Garrover de ses Sabates. Amb una total manca d'experiència, impulsats pel qui seria el primer director de la revista, Miquel Mora, i amb la invaluable ajuda d'en Sion Verger, integrat dins el primer Consell de Redacció, ens vam omplir les mans i les robes de tinta, intentant imprimir el nº 0 amb la vella màquina de clixés que hi ha a l'escola de Puigpunyent. La primera experiència no podia ésser més negativa, ni més divertida. Bruts de tinta vam acabar el nº 0 amb una fotocopiadora. A partir d'aquí, les anècdotes les va protagonitzar la gent del poble, que es va veure avasallada pel Grup s'Arbre, qui intentava vendre tres papelets collits amb una grapa per recollir doblers i poder donar un mínim de qualitat al nº 1 de la revista Galatzó.

Els primers números foren els més divertits. El dia del muntatge sempre quedaven espais buits per omplir, i els retalls d'altres revistes de la Premsa Forana foren habituals. Però el més curiós fou la forma de confeccionar els rètols dels escrits i dels anuncis. Jo mateix em vaig personar a varis comerços de Ciutat per informar-me dels models i els preus de les lletres de retulació (letraset). Els preus eren inaccesibles per nosaltres, però les fulles de mostres que van passar-me, juntament amb rètols d'altres publicacions, ens van fer un servei fenomenal. Armats de lupa, tisores, pinces, bisturi i paciència, anàvem componguent els nostres propis rètols amb les lletres retallades d'aquestes fulles. I no és menys curiós que ara, després de l'espectacular avanç que hem experimentat amb matèria de presentació (ara és el llasser el qui compon els rètols), encara romanin a la nostra revista relíquies d'aquest passat, com és el cas del rètol de les «Xerrades des Banc des Pont».

També és anecdòtic un article del nº 23 de Galatzó, que s'ha convertit amb l'únic escrit en llengua anglesa de la nostra revista. Encara no he aconseguit de traduir-lo.

A partir del nº 5, Galatzó va entrar a formar part del

col·lectiu de la premsa Forana. En Miquel Mora i jo vam representar a la nostra publicació a una reunió de l'esmentat col·lectiu, convidats per la revista Algebelí de Muro, que passa en l'actualitat per un moment de crisi. Abans del dinar que ens van oferir, amb la presència del President Albertí, la TV Balear feu una entrevista a Biel Massot, president de la Premsa Forana en aquell temps. Va coincidir que les càmeres ens recolliren a en Miquel i jo, que estàvem a una taula darrera de l'entrevistat. I no podíem deixar de fer propaganda de Galatzó. Vam posar-nos, aguantant les rialles, a fullejar els exemplars de la revista que portàvem, d'una forma un tant descarada, però aconseguíem que Galatzó sortís pel programa de la TV Balear.

Aquest va ser un moment entranyable del sopar de la Revista i del que encara ningú en sabia res

Fulletjant l'esmentat nº 5, hi podem observar una altra curiositat. A vegades ens tornàvem boixos per omplir pàgines: sobrava espai. I a vegades, per retallar escrits: mancava espai. Fruit d'aquest darrer cas vam culminar els nostres esforços per montar el nº 5. I un com impresa la revista: sorpresa! L'escrit d'en Miquel Àngel Ferrer, «Puig de Nali», dins l'espai «Anam d'excursió», era un autèntic laberint. La primera part de l'escrit estava quasi bé al final, a la pàgina 11, i la continuació, a l'inici, a la pàgina 3.

En el nº 8 també hi podem situar dues anècdotes: una

fotografia de la nostra estimada Sor Maria, rodetjada de dimonis, i una altra fotografia que es convertí en la primera portada-protesta de Galatzó, una paperera del nostre poble, i que vam titular «Del simbolisme a la tatan».

També d'anecdòtic podem calificar el fet de que la revista sortí dos mesos diferents amb el mateix número. La revista de Desembre de 1988 era el número 27, i la de Gener de 1989 també va apareixer amb el nº 27. El responsable d'aquest descuit encara ara roman a l'anònim. Un any després vam solucionar aquesta singular situació botant del nº 38 al 40.

Els sopars anuals de la revista també són font d'anècdotes, sorgides de l'ambient alegre d'aquestes ocasions. El nostre entranyable Victorià Ramis, poeta allò on n'hi hagi, al darrer sopar celebrat, va replicar molt curiosament a les gloses que per tal ocasió jo mateix havia compost, continuant amb la tradició iniciada per Dn. Francèsc Llinàs i pel propi Victorià. Allà es va demostrar la diferencia entre un poeta que ho és i un que només ho pretén. Curiós és també el fet de que encara ara es comenta la fórmula d'en Sion Verger per condimentar la carn del primer sopar, fórmula tan secreta com la que empram per a la sangria, i que comporta uns resultats força espectaculars.

El dia 15 de juny de 1989 també és prou anecdòtic per Galatzó. Els reporters que ens encarregàrem de cobrir la informació de les Eleccions al Parlament Europeu, vam rebre una negativa a fotografiar la mesa electoral de Puigpunyent.

Fulletjant la meua col·lecció de revistes, cercant més curiositats, em trob amb una fotografia del nostre capellà, Antoni Garau, escurant. El títol que l'encapsala no és el correcte. Un mal entès del qui el va escriure, o una manca de memòria (el culpable fou Antoni Betti, que jo ho sé), feu que l'inicial títol, entremescant mallorquí i castellà: «el cura es-cura», de doble significat, es convertís amb el que va aparèixer: «un cura escurando».

Més recient és el cas de la inclusió a la nostra revista d'unes gloses amb desafortunat títol. Unes gloses anònimes que la gent va pensar pertanyien a n'en Victorià Ramis.

L'enumerar a un escrit totes les anècdotes de Galatzó, és quasi bé impossible. La tal impossibilitat es deu a la gran quantitat i varietat de situacions curioses que han

A la Revista no se sap si el títol d'aquesta fotografia és «un cura escurando» o «el cura es-cura».

aparegudes. I de tals situacions curioses ha sorgit aquest escrit, ja no només pels pocs exemples que he inclòs, sino també pels seu motiu: pensant temes a tractar en aquest 50 número, al nostre director se li va ocórrer l'elaboració d'un escrit d'anècdotes, i a jo me va entusiasmar la idea, però quasi bé no hi havia temps material de fer-ho. ¿Que per què ho he fet? Pel simple fet que Antoni Betti ens va prometre un sopar, pagat de la seva butxaca, als redactors assistents a la reunió si aquest escrit sortia al nº 50 de Galatzó. Així idò, el títol del mateix ben bé podria ésser: un escrit d'anècdotes sorgit d'una altra anècdota.

Biel Frau.

ELECTRICA JORDI

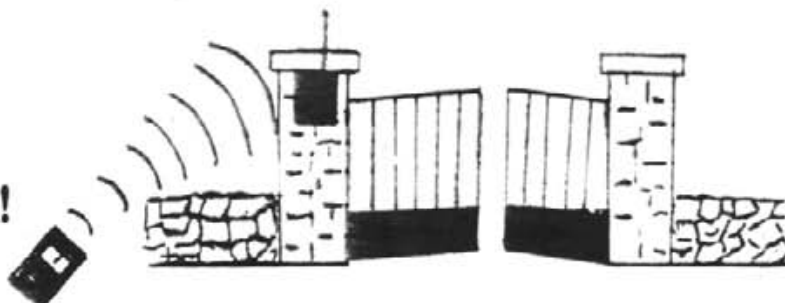
PUIGPUNYENT

**Instal·lacions elèctriques
portes i automatismes**

AUTOMATITZI SA PORTA!

**enrotllables
basculants**

**verjas
corredores...**

C/. Na Beltrana, 21 - Tel. 61 44 82

GALILEA

SES TIMBES

Ja ens tornam a trobar, després d'haver oblidat ja les passades festes. Ara duim bastant de temps realitzant una vida quotidiana i sistemàtica, així doncs, SES TIMBES un poc cansada de la rutina, només frisa de que arribi Nadal, tot per tornar a veure gent al poble.

Gran quantitat de notícies han envoltat aquests passats dies el nostre poble, i SES TIMBES vol fer una ressenya o una reflexió de les que veu més interessants.

Podem començar per la penjada de cartells i amollada de coets que va fer la coordinadora en contra del camp de golf. Això succeí el passat diumenge 11 de Novembre, a S'Escupidor. Ells ompliren les parets, les cabines telefòniques i alguns pals, a més d'intentar que el major nombre de gent signàs en contra de la construcció del camp de golf. SES TIMBES vol felicitar l'originalitat del seu cartell i la seva lluita per aquest ideal.

Un altre punt que és notícia són les pluges, per dues coses. La primera és per la seva intensitat i per la seva necessitat. Una intensitat que ha duit a poder veure el torrent amb un cabdal, no molt però sí de gran regularitat.

La segona raó és que ja duim comentant és que cada vegada que plou, hi ha caiguda de portells. Aquest fet que comentàvem degut a les molèsties que causaven les pedres al mig de la carretera a l'hora de circular. Aquesta vegada hem de dir que ha passat el mateix, però que varen esser netejades poc temps després, cosa que és d'agrair. Però SES TIMBES vol anar més allà com la dita castellana que diu «Quien llora no mama». SES TIMBES vol demanar que per evitar cada vegada tot aquest tipus de molèsties, es passàs a realitzar una labor de tipus preventiva, és a dir, que tots aquells portells que es veuen ben clar que han bufat, o que ho faran fossin encimentats o si més no reforçats per qualsevol tipus de material. Així ens evitariem molts de problemes. Des d'aquí feim una cridada tant a particulars com a l'Ajuntament per tal de què ho duguen a terme, agraint-los anticipadament.

El Grup Terra Alta ocupa ara un petit espai de les TIMBES. Ells fa uns quants dies varen realitzar una excursió a la Colònia de Sant Jordi la qual els va dur un pic més a contactar amb la natura i com no amb els companys.

Aquest grup duu fent una labor important en quant a companyerisme, al desenvolupament de les activitats manuals i sobretot al treball en equip. Ells cada 15 dies es reuneixen per fer alguna cosa, dividits en dos grups, petits i grans, i per ara el projecte més proper és preparar «Les Meitines».

Una de les coses pensades per aquest grup és la d'anar d'excursió en l'estiu a un lloc determinat, lloc que els podria fer viatjar als Pirineus o a Menorca, però com que tot és un pensament no ho podem dir amb certesa. Com és natural aquesta «escapada» la feren els participants i integrants del Grup Terra Alta.

Com que hem parlat de grups, continuarem ara amb el Grup Xingonera. SES TIMBES ha pogut saber que si tot va bé, els podrem veure actuar aquest Nadal amb la reposició de l'obra «Trumfos Oros», cosa que és d'agrair, ja que això requereix un gran esforç per part dels components d'aquest grup.

Però si més no, podem dir que tenim una primícia, que és la següent, el Grup Xingonera serà l'encarregat de posar en escena la darrera obra d'en Joan Mas. Ells seran els que estrenin aquesta obra que més o menys se podrà veure l'estiu que vé.

SES TIMES vos vol donar ànims i felicitar-vos per tal esdeveniment.

Passant a altres coses hem de dir que ja fa un temps que s'ha instal·lat dins el Saló Parroquial calefacció. Així doncs els «futboliners» i espectadors ja no passaran gaire fred.

També han arribat a les orelles de SES TIMBES que s'Ajuntament té previst realitzar unes quantes millores a les nostres modestes instal·lacions esportives, però això tan sols han arribat a les nostres orelles, esperem que sigui alguna cosa més.

Un altre punt a parlar és que, si tots anàssim vius i coneixéssim quins són els bons i quins els dolents ens podríem omplir les butxaques de bolets. Enguany el temps ha acompanyat, així és que ja ho sabeu.

La darrera notícia que ens ha arribat, és molt agradable i entretinguda. S'ha pensat que se podria fer cada 15 dies una sessió de tipus cinematogràfic, sessió que ens mantendria ben ocupats a tots. Aquesta notícia no ha estat confirmada del tot, però ja se sap que s'estan fent passes, i... Qui sap? Per casualitat quan llegirem SES TIMBES, ho farem davant la gran pantalla.

Bé, aquí ens despedim i ja sabeu que coordinadora, aigua, Grup Terra Alta, Grup Xingonera, calefacció, millores al poliesportiu, bolets i cinema han estat els punts que per uns moments ens ha acostat a vosaltres.

Ses Cotxeries

C/. MAJOR, 4 Tel. 614102

**FRUTAS • VERDURAS
CARNICERIA • CHARCUTERIA
CONGELADOS • CONSERVAS
VINOS • LICORES
FERRETERIA • DROGUERIA**

Puigpunyent

Aspectes sociològics de les NN.SS.

Si anam a estudiar el teixit social dels habitants de Puigpunyent i Galilea, crec sincerament que tot el treball està per fer.

De les estadístiques oficials podem extreure unes dades orientatives, en relació a nivells d'estudis, que si són molt interessants. També podem saber professions i llocs de treball i quines són les infra-estructures de serveis amb les que pot contar el poble.

Els registres municipals ens poden donar, a la vega, les propietats immobles i els seus valors catastrals, però ja ens resultarà més difícil descobrir quins són els nivells de renda familiar i com està el mercat laboral de la nostra població activa.

Per a conèixer l'esser d'un poble és imprescindible destriar quina és l'incidència del mediambient local i els factors geogràfics damunt el col·lectiu.

Nosaltres, poble muntanyenc, enclavat dins la Vall i els galileus a una de les crestes de Tramuntana som fruit cultural de la verdor de la Riera i de les roques pedregoses del Galatzó, com qualsevol dels productes d'aquestes terres.

El boscatge i el pinar, les serres i els turons, les encletxes i els cingles, els sementers i les garrigues, les marjades i les comes, les aigües bombolletjans de les

síquies i les fons, els torrens i aubellons i sinies foren dins els nostres paratges agrets, la forja del nostre caràcter comú.

Legendes, mites, rondalles, refranys, històries i fets són els components que sintetitzen l'esperit que han acumulat aquests milers de puigpunyentins, que han creat el que nosaltres som i el que seran els nostres fills.

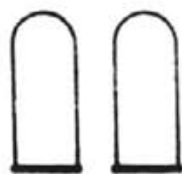
Definir com convivim avui al nostre poble, descriure quines són les inter-relacions socials que es mantenen entre les distintes famílies, resumir quins són els valors que uneixen els grups i concreten les formes peculiars de les nostres vides, és quasi impossible, sinó cercam les arrels de tot l'organisme social, amb un treball de camp especialitzat.

Si volem aprofundir en el coneixement de l'entramat sociològic dels nostres pobles hem de començar a fer recerca i llaurar endins en el conreu que ens hem asenyelat.

Es un repte que ens hauriem de sentir compromesos tant persones com institucions i no defallir fins a haver-ho aconseguit.

Pere Barceló

CAFETERIA - RESTAURANT

ES PONT

C/. Sa Travessia, 2 - Tel. 61 40 31
PUIGPUNYENT

Panaderia - Pastisseria

Vidal

David Palacios

ELABORACIÓ PRÒPIA

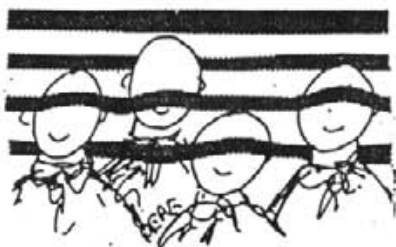
SERVEI A CALVIA I STA. PONSA

PUIGPUNYENT - C/. Travesia, 26 - Tel. 61 42 05

MUEBLES BESTARD

Patronato Obrero, 24
07006 Palma de Mallorca
Teléfono 77 0 61 4

DE

15

A 15

Estimar aquesta terra

Dit així sembla un nou manament ploget del cel. Però val més dir-ho amb tota claredat exigència - vocació - necessitat - possibilitat de vida. Tot això i molt més agla-peixen aquestes tres paraules: **ESTIMAR AQUESTA TERRA!**

I potser només per una raó: perquè no en tenim d'altra. I si l'espanyam o deixam que altres ho facin, llavors ja no en tendrem d'altra. I molts dels qui viviu aquí —amb arrels ben fondes i ben antigues— no tendreu altres possibilitats que mal-viure a terra destrossada.

Sí, ja sé que l'hem de millorar, i que el progrés econòmic amb un benestar just i social és important i necessari i convenient. Ho sé i ho vull. Però llavors em vénen noves preguntes: ¿quin progrés? ¿benestar, per a qui? ¿són realment unes millores? ¿és pa per avui i fam per demà? ¿serà un creixement respectuós amb lo més important de Puigpunyent/Galilea?

Perquè, i això tothom n'està ben convençut, el valor més important de Puigpunyent Galilea és la seva Terra!

Una Terra que —dins l'esclat del boom constructor— destructiu a Mallorca— s'ha conservada, s'ha respectada, s'ha estimada... Si aquesta Terra no tengués tant de valor, ¿quin interès hi veurien per voler fer-ne grans negocis?

Ho torn dir. Ho vull cridar. Necessit estampar-ho i proclamar-ho ben alt: **ESTIMAR AQUESTA TERRA!**

(I no deixeu que l'estimin només per posar-li preu com si fos qualsevol cosa...)

26 Maig 91: Eleccions municipals... i AUTONÒMIQUES

No me digueu que ens hi trobam enfora. Perquè ja són aquí mateix, just voltant el cantó de la plaça.

I —davant ells— jo sols proposaria i defensaria un Programa: **HO VOLEM TOT**

(perquè, almanco, ens donin qualche cosa)

Vista i ben coneguda l'actuació «de Madrid» (de **tots** els de Madrid...), crec que només podem actuar d'una manera: exigir-ho tot. **TOT!**

Per què rebaixar nosaltres mateixos els plantejaments, les necessitats, les urgències... si «els de Madrid» llavors encara 'necessitam' fer unes rebaixes per demostrar-nos on és el poder?

Tant de bo **tots** els Partits anassin a aquestes eleccions autonòmiques —de País, Poble, Terra **NOSTRA**— amb un sol crit: **HO VOLEM TOT!**

I ho volem tot PERQUÈ HO NECESSITAM.

(Si voleu, només posaré aquesta raó. Deix de banda altres més importants i més fondes. Només aquesta de pura supervivència. De total dignitat. Perquè ja no n'hi ha més de raons: **HO NECESSITAM!**)

Si no sabem ser clars,

si no volen defensar-ho...

val més que no ens enganyem, ni ens deixem enganyar.

O TOT... o a fer comèdia uns altres.

Toni Garau

MARGEDOR

feines de pedra

(*marges, forros de casa, enllosats...*)

tf.- 61 41 14

c/ es trast n-1

miquel betti moragues

Defensem la Vall de Puigpunyent

A la visita que ferem al President Albertí, que ens rebé en el seu despatx de la seu del Parlament, hi trobarem l'acollida molt diplomàtica d'un polític veterà, que va saber sintonitzar, de forma empatzadora, amb la problemàtica dels pobles de muntanya, per ser ell banyalbúfarí, i per tant muntanyenc també com tots nosaltres.

Compartí amb el grup de la nostra Coordinadora la preocupació de l'impresionant manca de previsió de futur. No hi ha cap estudi seriós del què conforma el nostre patrimoni ecològic, aqüífer, forestal, agrícola, ramader, cultural, artístic i social de les nostres illes.

Projectar prop de seixanta camps de Golf a Mallorca, sense haver fet un estudi previ de l'impacte ecològic que això suposa, ni saber si tendran esportistes que hi venguin a emprarlos, ni tampoc haver ponderat la quantitat d'aigua necessària pel seu regadiu, (més, quan es parla d'importar milers de tones d'aigua amb vaixells des de la Península per al consum humà), ens pareix demencial, i més propi de polítics del despotisme il·lustrat, que dels de l'època de les democràcies.

¿Què fan els Departaments d'estudi de les Administracions Central i Autònoma, si no tenen coneixaments dels nostres recursos i de les seves possibilitats? ¿És que només investiguen situacions puntuals i segons les conveniències del Govern de torn?

Amb el President Albertí varem coincidir plenament amb el que és impresentable voler fer prevaler la lletra de la llei (la dels Camps de Golf) per a afavorir els interessos especulatius d'uns inversors, la majoria d'ells estrangers, que esperen a curt termini treure una rentabilitat desorbitada de les nostres terres infructuoses (i deixades de la mà de Déu i de les Autoritats Autòniques), ara a les terres de l'interior de l'Illa; després d'haver destruït de punta a punta de Mallorca quasi totes les costes marítimes i paisatgístiques.

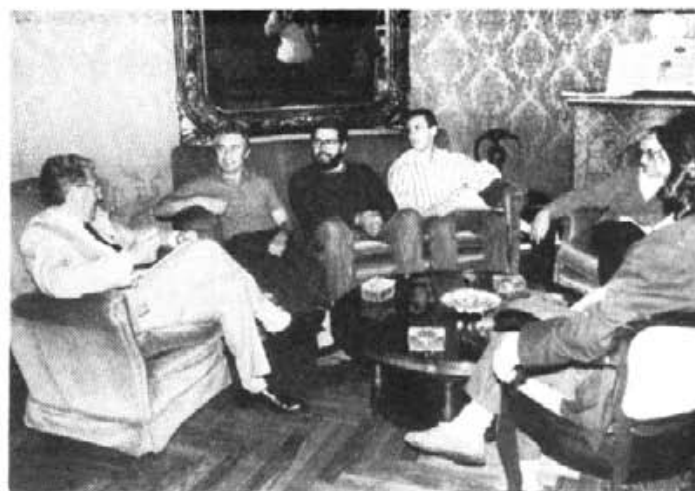
Sense dubte, amb aquella conversa Jeroni Albertí es va comprometre molt i ens va assegurar que ho presentaria a la Mesa del Parlament i ho faria arribar a cada Portaveu dels distints grups parlamentaris.

Recentment la nostra Coordinadora ha rebut la notificació del President d'haver complimentat aquestes gestions.

També s'han visitat tots i cada un dels Caps de Grups Parlamentaris per a fer-los entrega d'un «dossier» i una carta en que els demanàvem incloure els nostres terrenys al Catàleg d'espais naturals protegits, quan es defensés aquesta llei.

Vàrem ser ben rebuts per tots ells, però no voldríem només bones paraules per part del President i dels Parlamentaris, sinó una defensa coherent; com feren amb el projecte de Can Guílló de Pollença, quan creim que els motius que aduïm nosaltres i els pollencins, coincideixen.

No volem polititzar la nostra campanya, ja que en ella

hi participam puigpunyentins de diferent color polític. Ens uneix a tots un interès comú, la defensa de la Vall de Puigpunyent.

Pensem seguir exigint a tots els grups parlamentaris que recolzin obertament al nombrós conjunt de puigpunyentins, galileus i illencs que hem signat la petició de protecció per a la nostra ecologia i equilibri demogràfic del municipi.

Des d'un punt de vista polític, no hi ha cap grup que pugui deixar d'interessar-se per un percentatge tan alt de signants com el que hem aconseguit dels nostres veïnats.

No demanam almoines ni privilegis. Volem i exigim per a Puigpunyent d'avui i del dia de demà, per a nosaltres i per als nostres fills, la defensa d'un patrimoni ecològic i sociològic equilibrat, net d'especulacions i acollidor per a tots els qui vulguin compartir els nostres paisatges impoluts, i com més rentables millor, de la terra de Tramuntana.

Coordinadora contra el Camp de Golf de Son Pont

BAR - RESTAURANT PLA DE SA SINIA

Servei de:

*NOCES - COMUNIONS
FESTES - CUINA TIPICA*

Carretera de Puigpunyent, Km. 14 - Teléfono 61 40 57

Notícies Breus...

CAMPIONAT DE TRUC ENTRE ESPORLES I PUIG-PUNYENT

Els dissabtes 27 d'octubre i 3 de novembre tingué lloc a Puigpunyent i Esporles, respectivament, un campionat de Truc entre les persones que formen les dues associacions de la Tercera Edat dels dos pobles veïnats.

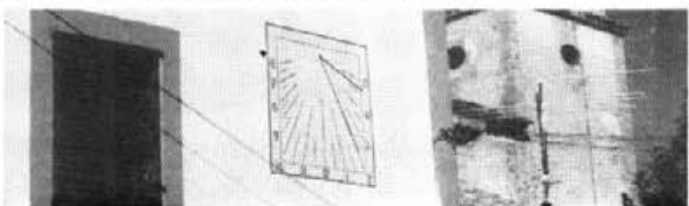
Se jugaren una partida (ida-volta) als dos pobles, on els truquers veterans d'Esporles demostraren molta més puteria a l'hora de jugar que els puigpunyentins.

Però com bé varen ressaltar els dos presidents de la Tercera Edat, lo important no és guanyar, sinó passar una bona tarda de companyerisme. I tant ho va ser, que per l'any que ve se vol tornar repetir l'experiència.

RELOTGE DE SOL

Durant molts, moltíssims d'anys, a la vila hi ha hagut un rellotge de sol que ha estat quasi oblidat, ningú s'en- recordava ja d'ell. Fins el punt, que hem volguda contar la seva història però ningú n'ha sabut res.

Ara que s'ha pintada la façana des d'on ha vist passar el temps, ha deixat d'estar amagat. Se pot dir, que a la Vila ja tornam tenir rellotge de sol.

AFERRADA DE CARTELLS

El passat dia 11 de novembre, gran part dels mem- bres que formen la coordinadora anti-camp de golf i sim-

patitzants feren una aferrada popular de cartells a Puig- punyent i Galilea.

Són un cartells expressius, vius, reiteratius, obra d'un dels nostres pintors locals més apreciats, en Rafel Pomar.

La feina per fer-los va ser molt dura i pesada, però l'esforç bé va valer la pena. Però destaquem aquest detall: a les 24 hores d'haver aferrat els cartells ja en falta- ven un bon grapat.

Es aquest un altre exemple de com se segueix com- portant i actuant una minoria del poble enfront de l'ideari d'una gran majoria.

NOTES DE SOCIETAT

* En Biel Genovart Rosselló i Na Maria Martínez Isi- dro, varen ser pares d'un nin el passat dia 2 de novem- bre. En nèixer va pesar 3'670 g. i de nom li possaren Toni.

Enhorabona als pares

* En Tolo Martorell Moragues (gran centre-campiste del C.D. Puigpunyent) i na Margalida Sureda Morant, se varen casar dissabte dia 27 d'octubre a la nostra parrò- quia.

Els hi desitjam molta felicitat

* 50 anys de convivència són els que celebraren dia 10 de novembre l'amo en Victorià Sintes Camps i madò Joana Maria Martorell Bauzà.

Enhorabona a tots dos

Espports

Basquet

Senior Masculí:

L'equip no acaba d'aconseguir una línia de regularitat en el seu joc, per la qual cosa és que a bones fases de bàsquet s'els hi afegeix unes altres de mal joc i desorientació.

Es així, com veim que en els partits jugats dins la nostra pista primer enfront del Son Gotleu, que després d'anar guanyant a la primera part de deu punts es va perdre el partit en una molt dolenta segona part; mentres que contra el Joan Capó de Felanitx va succeir tot el contrari, és a dir, irregular la primera part amb un marcador contrari de set punts i fenomenal joc a la segona on se va superar al rival amb una victòria de més de vint punts.

No ens volem oblidar d'aquest partit de fer menció de que en Guillem Fiol aconseguí la friolera de deu triples de catorze intents. Sens dubte, fou el gran protagonista.

Els resultats de les visites al Palma B.C. i al Pollença es poden considerar de normals si bé el resultat final contra el Palma ho pot ser d'escandalós, però sense oblidar que aquest equip és a hores d'ara el «líder indiscutible».

La visita del Binissalem va propiciar una altra victòria pel nostre equip que novament va jugar dues parts ben diferents. Una primera negativa amb jocs i idees, i una altra segona part que amb una defensa més pressionant i un millor atac va donar lloc a una victòria còmoda i justa.

RESULTATS I CLASSIFICACIO:

Puigpunyent, 49 - Son Gotleu, 56
 Palma B.C., 125 - Puigpunyent, 49
 Puigpunyent, 76 - Joan Capó, 58
 Colonya, 59 - Puigpunyent, 53
 Puigpunyent, 58 - Binissalem, 33

SENIOR MASCULÍ GRUP B

1. PALMA BC	7	7	0	672	286	14
2. At. Pollensa	8	6	2	536	421	14
3. A. Grimalt	8	6	2	461	378	14
4. Son Rapinya	8	6	2	503	491	14
5. Puigpunyent	8	5	3	432	465	13
6. Casal Gotleu	7	5	2	335	315	12
7. Esporles	8	4	4	402	420	12
8. Pla Tosa	8	3	5	466	454	11
9. ALFemeries	8	3	5	414	485	11
10. Montauró	8	3	5	348	462	11
11. Campanet	6	3	3	311	291	9
12. SEspardenyer	7	1	6	362	412	8
13. Son Carrió	7	1	6	299	407	8
14. Binissalem	8	0	8	266	524	8

Senior Femení:

No ha començat bé l'equip que va tenir com a rival al Sant Josep, equip que es perfila com a gran favorit.

El partit va tenir dues fases de joc ben diferenciades, una primera en el que el nostre equip jugava de poder a poder contra les visitants i que tan sols comptà al final de la primera part amb una desavantatge de cinc punts, i una segona part en la que les visitants dominaren a plaer aconseguint una còmoda i àmplia victòria.

Amb la visita al Joventut Mariana de Sóller s'aconseguí la segona derrota de la lliga, en un partit on el joc d'atac fou irregular i sempre superat per la defensa rival, per la qual cosa se donà al final del partit un pobre tanteig.

La visita a la nostra pista del Bons Aires ha estat el començament de les victòries, si bé aquesta fou dramàtica i als darrers segons. El partit va ser molt disputat amb alternàncies en el marcador, éssent la canasta final de na Gomis la que va decidir.

L'equip està format per les següents jugadores: Antònia Martorell, Xisca Morey, Catalina i Margalida Sampol, Margalida Horrach, Holly, Josefa Martínez, Sofia Pérez, i Mª Magdalena Gomis.

Dirigeix des del banquet en Tolo Morey i fa les fun-

Bar Parroquial

ESPECIALIDAD EN PLATOS COMBINADOS
Y TAPAS VARIADAS

Plaza Pio XII
Tel. 614187

GALILEA

EUNA ELECTRONICA G. Pujals

T.V. COLOR * VIDEOS * ELECTRODOMESTICOS

Servicio Asistencia Técnica

Camino Vecinal Son Rapinya, 83
Teléfono 2313 06

SON RAPINYA
Palma

cions de delegat en Jaume Ripoll.

RESULTATS I CLASSIFICACIONS:

Puigpunyent, 45 - Sant Josep, 68
J. Mariana, 40 - Puigpunyent, 30
Puigpunyent, 44 - Bons Aires, 43

SENIOR FEMENÍ 2ª. ANTONIO MIRA

1. J. CIMSÀ	3	3	0	191	117	6
2. J. Mariana	3	3	0	148	95	6
3. Gilet E.	3	2	1	153	117	5
4. Boutique Joan	3	2	1	115	129	5
5. Bons Aires	3	1	2	128	140	4
6. Puigpunyent	3	1	2	119	151	4
7. CIDE	3	0	3	114	168	3
8. Santa Maria	3	0	3	115	172	3

Futbol

No se pot dir que el nostre equip de futbol hagi millorat en quant a resultats (tan sols una victòria amb lo que duim de lliga), però sí en quant al joc desenvolupat en aquest últims partits.

En el desplaçament a Lluçmajor ja se va dislumbrar una milloria en el joc i malgrat se va perdre, se va donar una clara sensació d'equip. Destacar que en aquest partit debutaren en Nando (centrecampista) i Oliver (porter) donant tot dos un bon rendiment.

Amb la visita del Platges Calvià s'aconseguí la primera i única victòria de la temporada. Un partit dominat clarament de principi a fi pel nostre equip i que acabà en golejada. Novament i en aquest partit hi va haver un altre debut, el d'en Manolo Xamena i l'aparició d'en Tolo Sureda que a principis de temporada tenia problemes físics.

Com a fet curiós, mencionar el que en aquest partit se va estrenar un equipatge nou format per una camiseta de retxes vermelles i negres, calçons blancs i calces blanques amb una franja vermella.

En el següent partit també jugat al nostre Poliesportiu i davant d'uns dels «gallets» de la segona regional, el nostre equip demostrà altra vegada la seva millora en el joc que tan sols a la part final del partit el Ferriolense aconseguí desnivellar en el marcador.

Això idò, pareix ser que les noves incorporacions van

millorant el joc del nostre equip, per la qual cosa pareix i desitjam que les victòries no tardaran en produir-se.

En quant al capítol dels fitxatges encara no s'ha tancat i s'esperen noves incorporacions, mentres que per altra part és de lamentar l'actitud del controvertit «Koke» que novament ha demostrat molta poca serietat, ja que després d'estar dues setmanes amb l'equip l'abandona sense dir res, i no és la primera vegada! També feim menció de les baixes a un o més partits d'alguns jugadors per culpa de lesions o enfermetat, tals són els casos d'en Xisco Morey, en Miquel Ramón, i en Biel Ferrà.

RESULTATS I CLASSIFICACIO:

Lluçmajor, 3 - Puigpunyent, 1 (Gol: Nany)

Puigpunyent, 4 - Platges Calvià, 0 (Gols: Nany, 2; Valero, 2)

Puigpunyent, 1 - Ferriolense, 3 (Gol: Garau)

SEGONA REGIONAL

1. CIDE	9	6	2	1	28	8	14	+4
2. Ferriolense	8	6	1	1	18	5	13	+5
3. Montaura	9	6	1	2	22	12	13	+5
4. Genova	8	5	2	1	15	8	12	+2
5. Port Soler	8	5	0	3	24	13	10	+2
6. Lluçmajor	8	5	0	3	12	7	10	
7. Porreres	9	5	0	4	16	14	10	
8. Juv. Bunyola	8	4	1	3	11	12	9	+3
9. Santa Eugènia	7	3	2	2	10	10	8	+2
10. Santa Maria	9	3	1	5	14	9	7	-1
11. Valldemosa	9	3	1	5	11	14	7	-1
12. Mariense	9	3	1	5	10	37	7	-1
13. S'Horta	8	2	2	4	14	19	6	-2
14. Pla Na Tesa	8	3	0	5	11	20	6	-2
15. Algaida	8	2	1	5	11	13	5	-1
16. Puigpunyent	7	1	0	6	11	21	2	-6
17. Playas Calvià	8	0	1	7	6	22	1	-9

IOGA

Voleu fer ioga?
Vos anirà molt bé
per a la salut,
l'stress, etc...
Practicam cada
dimarts, al local de
ca ses monges, a les
20,30 h.
Rita vos informarà
Telèfon: 61 65 14

Eléctrica GENOVART

*Instalaciones y Reparaciones
Eléctricas*

Salvador Genovart

C. Serral, 9
Tel. 61 43 98

07194 Puigpunyent

SUPERMERCAT

GALATZÓ

CARNICERIA, CHARCUTERIA
i MERCERIA

Tel. 61 43 15 - SERVICI A DÒMICILI

GRATANT DINS LA NOSTRA HISTÒRIA

per Onofre Martorell «Teuler»

Greu accident de circulació fa uns 68 anys, concretament a l'any 1922, a Son Forteza. Gràcies a déu no hi va haver víctimes, però el «susto» va ser tan gros que el conductor va tenir que guardar llit un parell de dies.

El sen Bartomeu Palmer, àlies Perró, descendent de Galilea i casat amb na Catalina Frau, àlies Sòller, transportava un dia de tardor algarroves que havien recollit

dones i infants al predi de Son Forteza. Les havia carregades al voltant del garrover de ses sabates que estava a la finca que actualment és de l'amo en Rafel Matas Cabot. Per allà passava el camí de ferradura que duia a Superna i que tenia el seu inici a Ses Barres de Son Bru, entre la casa de l'amo en Rafel Matas Vila i el solar de D. Francesc Llinàs Morey. Aquest camí passava per damunt de la paret que feia partió a dita casa.

Els de Superna quan baixaven al poble, deixaven les seves sabates avall de l'anomenat «garrover de ses sabates». També als voltants d'aquest garrover hi havia una olivera que li deien «s'olivera des morts» o «d'es Racó», perquè en arribar en aquest punt els morts que baixaven desde Superna, descansaven un poquet avall de «s'olivera des morts» i «d'es garrover de ses sabates».

El sen Bartomeu Palmer, cabasé de Son Forteza, transportava un dia en el seu carro de junta les algarroves, però una arrel d'aquestes va fer volcar el carro i les bèsties asustades arrancaren a córrer com un llamp. El sen Bartomeu que anava assegut dins el carro amb els peus dins el sarrió no es podia baixar degut a la velocitat de les bèsties però, en un moment donat, va tirar de les «riendes» poguent-se tirar del carro, però quedant molt mal parat.

Al cantó de ses barreres de Son Bru hi esteien jugant uns nins i en Bartomeu, fill del mestre «d'aixa», fuster, àlies mestre Guillem de sa muntanya, va tenir que esquivar a les bèsties i al seu carro que anaven a tota velocitat. Els muls seguien corregeant fins que arribaren a Son Forteza, on a la fi es varen aturar.

Damunt del carro carregat de sacs d'algarroves hi anava assegut un jove que s'anomenava macià, que era nebot de l'amo en Pere de Son Forteza. Quan va trabucar el carro, en Macià va sortir després uns quants metres enfora del carro però afortunadament no es va rompre res.

Tot això m'ho ha contat mestre Guillem Ferrà Morey, també mestre fuster «d'aixa», que va ser testimoni del succés ja que en aquells moments regresava del predi de Sa Cova, després d'haver entrega a l'amo en Francisco de Sa Cova, en el dia del seu sant, una ensaïmada de part de l'amo Joan Betti des Trast.

Mestre Guillem des del camí de Sa Cova va veure les dues bèsties desbocades amb el carro ja ben col·locat. Ell també se va asustar molt, ja que eren un parell de bèsties molt fortes i potents.

Si en tornar pel camí de Superna trobareu un garrover, garrover de ses sabates que les sap guardar molt bé.

FERRERIA

TONI HOMAR

Camí Son Forteza s/n

PUIGPUNYENT tf.- 61 41 14

Antònia Maria Ripoy Veny
Morí el 9-XI-1983